

Plan for oppfølging av fravær i grunnskolen

- Målselv kommune

Fastsatt administrativt 27.02.2025

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Hva er fravær?	3
1.2 Betydningen av fravær	3
1.3 Permisjon.....	4
1.4 Høyt og/eller bekymringsfullt fravær	4
1.5 Risikofaktorer for utvikling av skolevegring	4
2. Rutiner	5
2.1 Systemnivå.....	5
2.2 Individnivå	5

1. Innledning

Denne planen er gjeldende for alle kommunale grunnskoler. Den har til hensikt å avklare håndtering knyttet til kommunens plikt til oppfølging av fravær.

...Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at elever med fravær fra opplæringa blir følgde opp¹

Planen er en del av internkontrollen og skal beskrive rutiner og prosedyrer². Systemene som utarbeides skal være egnet for å avdekke avvik eller risiko for avvik og følge opp disse. Planen skal også besvare dokumentasjonskravet og synliggjøre revideringsrutiner³.

Planen skal besvare internkontrollens overordnede målsetting

«å sikre at lover og forskrifter følges»⁴

Denne planen kan forstås som en del av arbeidet med kommunens strukturkvalitet⁵.

Målselv kommune har vedtatt en oppvekststrategi for perioden 2023-2033⁶.

De nedfelte rutinene som fremkommer av denne planen er også en del av det forebyggende arbeidet som både fremkommer i kommunens *oppvekststrategi*, i *plan for trygt og godt barnehage- og skolemiljø* og i *forebyggende plan for håndtering av omsorgssvikt og utvikling av adferdsvansker*.

I oppvekststrategien er *tett foreldresamarbeid, tidlig innsats og motvirke utenforskap* fastsatt som strategier i arbeidet. Disse strategiene skal bidra til å realisere målene. I denne handlingsplanen vil man derfor kunne kjenne igjen strategiene i de tiltakene som er beskrevet, men man vil også kunne forvente at kommunens arbeid i gjennomføringen av handlingsplanen er preget av disse.

1.1 Hva er fravær?

Fravær er å ikke være tilstede på skolen. Samtidig kan det være gode grunner til at man ikke er på skolen. Man kan ha ulike former for permisjon, sykdom, eller fravær av religiøse grunner. En oppfølging av fravær kan derfor ikke utelukkende fokusere på mengden fravær, men vurdere årsaker og mønster i fraværet for å kunne gi god oppfølging.

1.2 Betydningen av fravær

Vi vet at fravær tidlig i skoleløpet øker risikoen for å ikke gjennomføre videregående opplæring⁷. Å følge fraværet vil også tidlig kunne bidra til å avdekke risiko for utviklingen av ufrivillig skolefravær. Slikt fravær kan ofte ha sitt utspring i opplevelsen av emosjonelt stress⁸.

¹ Opplæringsloven §10-6 (1)

² Kommuneleken §25-1, 1.-2.ledd

³ Kommuneleken §25-1, 3.-5.ledd

⁴ Kommuneleken §25-1, 2.merknad

⁵ NOU 2003:16

⁶ PS 76/23, 8.6.23

⁷ Hancock et al (2013)

⁸ Kearney & Silverman (1996) og King & Bernstein (2001)

I Målselv vet vi også at færre elever oppgir at de har en fortrolig venn enn landsgjennomsnittet⁹. Det å ikke være på skolen gjør at man kan falle fra et sosialt fellesskap.

1.3 Permisjon

Målselv kommune har vedtatt en forskrift om permisjon fra skolen¹⁰. Elever kan innvilges permisjon under gitte kriterier dersom det vurderes som *forsvarlig*. Hva som er *forsvarlig* kan variere ut fra ulike forhold og den enkelte elevs situasjon. Selv om permisjon er et godkjent fravær fra skolen vil summen av fravær i enkelte tilfeller være kunne være uheldig. Det innebærer at permisjon er et område som vil kunne vurderes dersom samlet fravær er høyt.

1.4 Høyt og/eller bekymringsfullt fravær

I vurderingen av hva som er høyt fravær vil årsaken til fraværet kunne være et element i vurderingen av hvor bekymringsfullt fraværet er.

Udir bruker begrepet «bekymringsfullt fravær» om

fravær fra det sosiale og faglige fellesskapet i skolen, dokumentert eller udokumentert, som kan gi konsekvenser for elevens sosiale og faglige tilhørighet og utvikling¹¹

Høyt fravær vurderes å være mer enn 15 dager i løpet av ett år, mer enn 8 dager i løpet av halvt år eller mer enn 4 dager i løpet av en måned. Dersom fraværet i hovedsak gjelder permisjon er permisjoner alene ikke grunnlag for å vurdere fraværet som høyt. Dersom risikofaktorer som fremkommer i kapittel 1.5 er tilstede kan dette være en indikasjon på at fraværet er bekymringsfullt. Samtidig vil bekymringsfullt fravær kunne være individuelt og variere fra elev til elev og ut fra hvilke vurderinger ansatte gjør.

1.5 Risikofaktorer for utvikling av skolevegring¹²

Skolefaktorer	Familiefaktorer	Barnefaktorer
- Mobbing - Overganger mellom skoler - Uidentifiserte lærevansker - Dårlig skoleklima/sosiale forhold - Høyt fravær/turnover i lærergruppa - Vansker i elevgruppa - Utilpassede krav generelt - Uheldig klasseledelse	- Endringer i strukturen - Psykiske helseproblem hos foreldre - En foreldre lite involvert - Foreldre som ikke tåler barnets stress - Overbeskyttelse - Familien har lite kontakt med andre - Lite involvering familiemedlemmene i mellom	- Separasjonsproblem - Sosial angst - Utviklingsproblemer - Bekymring for foreldre - Avhengighet av foreldre - Bekymring for at familien skal gå i oppløsning - Sosial isolasjon i og/eller utenfor skolen

⁹ Ungdata 2021 og 2024

¹⁰ [Forskrift om permisjon fra skolen ved kommunale grunnskoler, Målselv kommune, Troms - Lovdata](#)

¹¹ Udir.no – *hva sier forskning om bekymringsfullt fravær?*

¹² Tambirajah et al (2008); Haavik (2016) gjengitt i Tromsø kommunes plan for elevnærvær

2. Rutiner

Merk at i rutinene er ikke «ansvar» det samme som den som utfører. Det kan være ulike organiseringer på de ulike enhetene. Ansvaret er likevel avklart.

2.1 Systemnivå

Når	Hva	Ansvar
August	Sikre at fraværsrutinene er kjent hos nytilsatte ledere, og minne om disse for alle ledere	Skoleeier
Oppstart august	Opplyse om fraværsrutiner, permisjonsreglement og risikofaktorer knyttet til utvikling av skolevegring.	Rektor
På foreldremøter	Opplyse om fraværsrutiner, permisjonsreglement og risikofaktorer knyttet til utvikling av skolevegring.	Kontaktlærere
Innen utgangen av juni	Vurdere behov for revidering av fraværsrutinene	Skoleeier

2.2 Individnivå

Når	Hva	Ansvar
Daglig	Registrering av fravær og følge med på endringer i elevens skolesituasjon.	Kontaktlærer/faglærer
Så raskt som mulig	Kontakt hjem ved udokumentert fravær	Kontaktlærer
Ukentlig	Oppsummering av fravær og vurdering av endring i fravær	Kontaktlærer
Hver 14.dag	Vurdering av elevers trivsel og/eller årsak til fravær	På team
Ved utviklingssamtale	Gjennomgang av elevens fravær	Kontaktlærer
Ved høyt eller bekymringsfullt fravær jf pkt 1.4	Informere rektor om elever med høyt skolefravær	Kontaktlærer
Ved høyt eller bekymringsfullt fravær jf pkt 1.4	Elevsamtale for å avdekke årsaker til fravær	Kontaktlærer
Ved høyt eller bekymringsfullt fravær jf pkt 1.4	Foreldresamtale	Kontaktlærer
Ved høyt eller bekymringsfullt fravær jf pkt 1.4	Vurdere behov for tverrfaglig samhandling	Rektor
Ved fravær over 10 antall dager	Skriftlig varsel til foresatte fra skolen	Rektor
Ved fravær over 15 antall dager	Innkalle foresatte til samtale og i tilfeller der det ikke er etablerte skriftlige tiltak skal dette nedfelles i en plan.	Rektor